

Rejntan har været anvendt som ormedrivende middel i mange lande. Også mod trældom og djævlebesværgelser og som elskovsmiddel var rejntan god.

Rejntan Foto: © Scamp/Warsten Schneck

Rejntan er en rank, krydret duftende, 50-100 cm høj plante med flerårige blade og en tæt halvskærm af gule, knapliggende blomsterkurve uden. Den er almindelig langs vejkanten og marskel og på bakkeskænter. Den ses tit i tætte klynger, opvokset fra en forurenset rodstok, hvortil den breder sig. Rejntan blomstrer i juli-september.

I området er der god plads til grøftkantens planter. Mange af dem er gamle læge- og krydderurterplanter, som har haft stor betydning for husholdningen, fx Rejntan, Velduftende Kamille og Perikon.

Grøftkantens planter

Dunhammer Foto: © Scamp/Warsten Schneck

Grænder med nyudkækkede unger Foto: © Scamp/Warsten Schneck

Ippedykkere. Den anden sø, der er mere fladvandet, har en fin birkesump langs kanten og store områder, hvor tørvæsserne breder sig.

Når blomsterne blev kogt i sødmælk, var den god mod kighoste. Den kunne fordrive fluer, væggelus og lopper. Rejntan har fået tilnavnet "herba immortalis" - den u dødelige urt - da man indgød lig med den, så de ikke blev fortæret af orm.

Velduftende Kamille Foto: © Scamp/Warsten Schneck

Velduftende Kamille er en etårig op til 35 cm høj urt med stærk duft. I maj-august udvikler planten hvide kurveblomster med gul midte. Kamille har siden oldtiden været en meget benyttet lægeplante, der er blevet brugt mod en lang række forskellige sygdomme. Den er værdifuld mod lette smerter pga. indholdet af Salicylsyre. I dag bruges de tørrede kamilleblomster mest til urtete, som er kendt for sin lindrende virkning på forkølelse og ondt i halsen.

Prikbladet perikon Foto: © Scamp/Warsten Schneck

Prikbladet perikon er en op til 50 cm høj etårig krydder- og lægeplante. I juni-august udvikler Prikbladet perikon gule blomster, der indeholder et rødt farvestof. Siden oldtiden har planten været anset som en fremragende lægeplante, der blev brugt mod en lang række sygdomme. Man mente desuden, at den beskyttede mod ondskab og hekseri.

I dag indgår Prikbladet perikon i forskellige naturlægemidler mod blandt andet depression. Prikbladet perikon er en god snapsurt, der giver snapsen en sødlig smag og en flot rød farve.

Planten kaldes også for Johannesurt, fordi en legende siger, at planten voksede frem fra de bloddråber, der faldt fra Johannes Døberens afhuggede hoved.

Den ene sø ligger uforstyrret hen og kan skimtes mellem træerne fra stien. Der er stejle skænter med dunhammer i kanten og åbent vandspejl med grænder, blishøns og i dag er vandhullerne fine, små søer.

Dyre- og plantelev

I området findes mange kulturhistoriske spor. Især langdyssen ved Fejborg Bakke fra ældre stenalder er et besøg værd. Herfra og flere andre steder i området er der udsigt over Jyske Ås og store dele af Vendsyssel.

Selv om meget er ændret fra dengang, præges området stadig af de barske vilkår. De små grunde ligger i læ af bakkerne med korn- og roemarker på de flade jorder, småskove på skråningerne, hvor pløjning er umulig og græsning på de fattigste og magreste jorder.

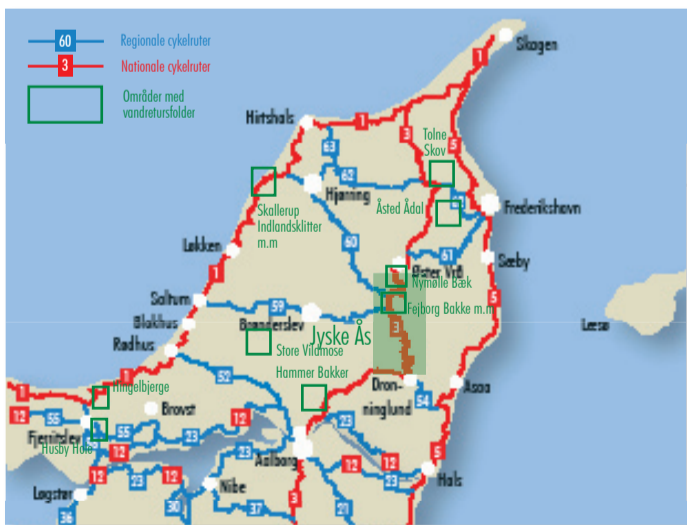
Grusgravning i området mellem Fejborg Bakke og Bollebakken blev forhindret med fredningen i 1965. Syd for området blev der gravet grus i flere år, men grusgravningen er nu ophørt de fleste steder, og arealerne er blevet reetableret og anvendes til landbrugsformål eller ligger hen som naturarealer.

Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken

Området omkring Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken blev fredet i 1964 og udgør ca. 70 ha. Der er offentlig adgang til fods ad de afmærkede stier.

På den statsejede ejendom Lunken findes til fri afbenyttelse en udestue med toiletter og en primitiv lejrplads til overnatning i telt. Lidt nordligere ligger det fredede område Nymølle Bæk. Begge steder er der mulighed for vandreture ad afmærkede stier.

De fredede områder i Jyske Ås er forbundet med en 32 km lang cykel- og gangsti fra Dronninglund til Øster Vrø. Cykelstien i Jyske Ås er også en del af Hærvejsruten, national cykelrute 3.

Nordjyllands Amt har udgivet en lang række foldere over fredede områder og regionale cykelruter, som udleveres gratis på turistbureauer og biblioteker i amtet. Foldere over de nationale cykelruter fås mod betaling, enkeltvis eller som en samlet pakke.

Publikums færdsel

Selv om du færdes i et fredet område med offentlig adgang, skal du være opmærksom på at jorden er privatejet og stadig anvendes til land- og skovbrugsformål. Her gælder de almindelige regler for færdsel i naturen. Særligt for det fredede område gælder: Campering er ikke tilladt. - Båltænding er kun tilladt på de anviste primitive lejrpladser. - Hunde skal føres i snor. - Al færdsel sker på eget ansvar, også på arealer med græssende dyr.

Niels Bohrs Vej 30 - 9220 Aalborg Øst - Tlf. 9635 1000 - www.nja.dk

Med lidt god vilje kan man sagtens forestille sig, hvordan en stor del af søen havde set holdt til.

De lynkædte bækker skyldes den rovdruft fættige bønder tidligere var tvunget til at drive på den dårlige jord for overhovedet at kunne eksistere. Efterhånden som jorden blev udpint, indvandrede lyngen, der blev karakteristisk, især for den midterste del af Jyske Ås. De øde hedeskrænkninger blev tilholdssted for røvere og shtimænd og skabte en usikker og frygtet barriere for færdslen mellem landsdelene.

Skove, marker og spredte gårde udgør landskabet

Landskabet omkring Fejborg Bakke, Grevsmosen og Bollebakken er meget kuperet og varieret og opleves som en mosaik af skov, marker, moser, småsøer, overdrev og lyngræsede bækker. Mosaikken er opstået ved et samspil mellem de naturlige forhold - støjle bækker og mager jord - og den påvirkning mennesker og dyr i århundreder har udøvet på landskabet for.

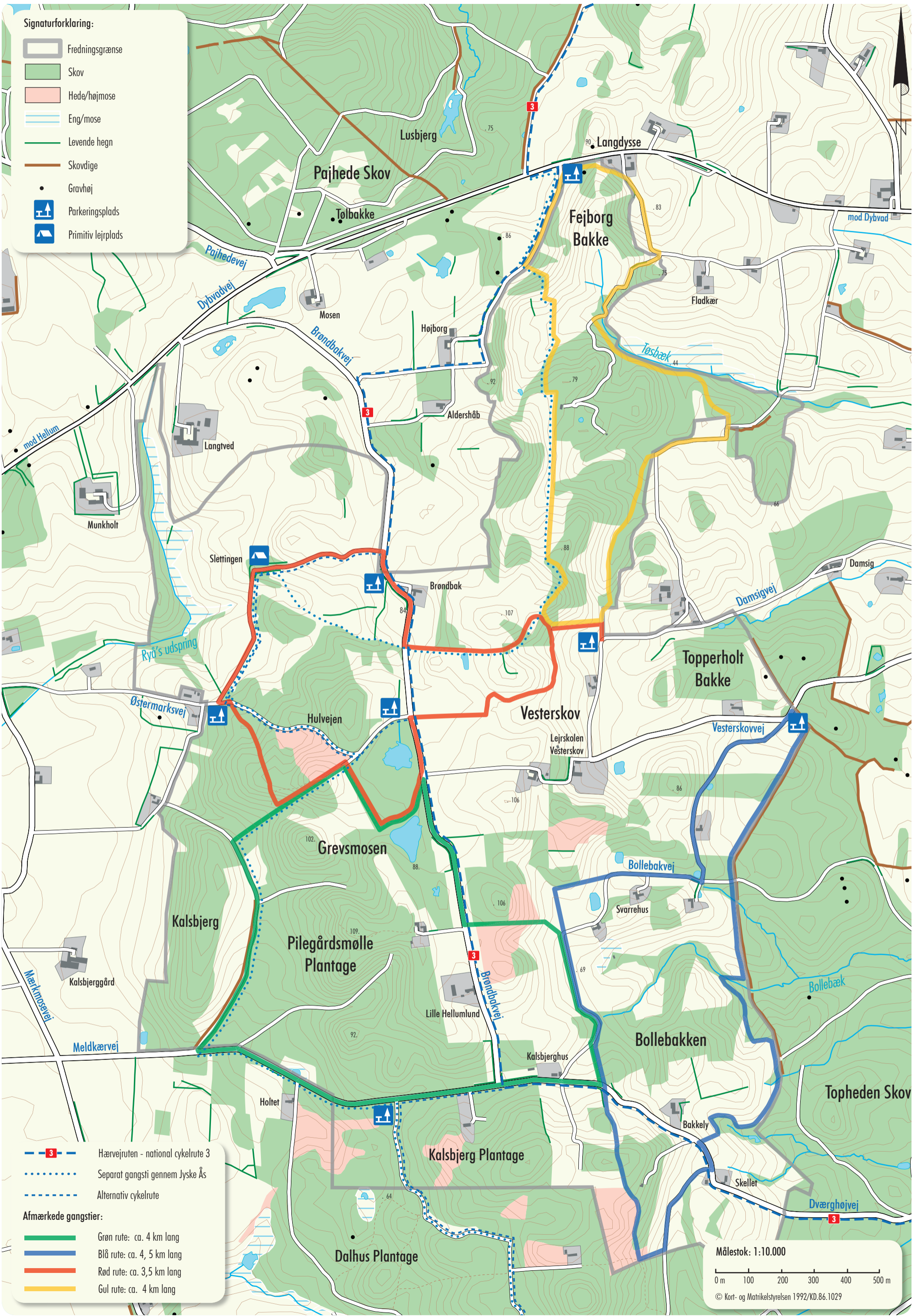
Landskab

Ture i et fredet område
Fejborg Bakke,
Grevsmosen og
Bollebakken

Signaturforklaring:

- Fredningsgrænse
- Skov
- Hede/højmose
- Eng/mose
- Levende hegn
- Skovdige
- Gravhøj
- Parkeringsplads
- Primitiv lejrplads

- Hærvejruen - national cykelrute 3
 - Separat gangsti gennem Jyske Ås
 - Alternativ cykelrute
- Afmærkede gangstier:
- Grøn rute: ca. 4 km lang
 - Blå rute: ca. 4, 5 km lang
 - Rød rute: ca. 3,5 km lang
 - Gul rute: ca. 4 km lang

Målestok: 1:10.000

0 m 100 200 300 400 500 m

© Kort- og Matrikelstyrelsen 1992/KD.86.1029